

هلئسم نییبت (فلا

یرهطم دیهش

یتاذ و تاذ رد کیکشت مدع دروم رد یلع وب یی رطن

سینج رد ینعی، تساهیتاذ ریغ رد هشی مه ککشم روم هک تسا نیادراد اج نیارد یلع وب هک یاهیرطن و تسالصف قطان، تسا سینج ناویح آلثم. تسایضرع یاهیلک رد هکلب، تسین لصف و عون و تاذ یاپ هک اج ره. دنکیم ارعیش کیتیعون نایب هک تسایتهام کیتیبآ ای؛ تساعون ناسنا رب تهام و تاذ نآ قدص (تهام: مپیوگیام ارعون و لصف و سینج) دشاب راک رد یتهام روطهب ناشدوخ یاهقادصم رب اهیتاذ و اهتاذ. ککشم وحن هب هن و تسایطاوتم وحن هب شیهقادصم رب اهیضرع یلو، تسین رخأت و مدقت اهیتاذ و اهتاذ یاهقادصم نیب ینعی؛ دنکیم قدص یطاوتم ره. تسین یعقاو قادصم عقاو رد یضرع قادصم اریز، دنکیم قدص ککشم روطهب ناشدوخ یاهقادصم. تسایلک نآ و قادصم نایم تبسن کیکشتی کح تسایضرع یلک کیتیب قادصم هک یزیچ.

سایتینعی یطبار شدوخ قادصم اب تاذ یطبار. دنکیم تیکح شدوخ قادصم زایتاذ یلک ره اهیتاذ رد، تسابآ دوخ قادصم مپیوگیام رطن رد هک ار بآ نی «بآ»: مپیوگیام ام هک یتقو. تساشدوخ ینعی ار ناسنا نی؛ تساو هتینعی قادصم مپیوگیام رطن رد هک ار او ه نی؛ تسابآ تینعی نامه قادصم. تسا «ناسنا» نیمه تینعی قادصم مپیوگیام رطن رد هک.

ینعی؟ هچ ینعی؛ تسایضرع دیفس. «دیفس» مپیوگیام ام آلثم. تسین روطنیا اهیضرع رد یلو مان هب ضرع کیتیب اب دراد یاهطبار هک رطن نآ زا مپیوگیام رطن رد ار مسج نی آلثم یتاذ کیتیب ام سپ. دراد دیفس اب یتبسن هک یزیچ ینعی، مپیمانیم «دیفس» مسا هب ار نآ دعب، «دیفس» نی نایم هک ار یتبسن و هطبار مینکیم نایب عقاو رد «دیفس» مپیوگیام عیش نی هب یتقو کتسا تهج نیازا. تسین تینعی یطبار هطبار اج نیارد ینعی؛ تسارارقرب یلک کیتیب و عیش ام یتقو هئانک. تاذلاب قادصم هن تسایضرع لابل قادصم عقاو رد یضرع یلک قادصم دنیوگیام اما. دیفس اب دراد یتبسن مسج نی هک تسا نی شیانعم «تسا دیفس مسج نی»: مپیوگیام اب دراد یتبسن هک تسایزیچ نی هک تسین نی شیانعم «تسا ناسنا نی»: مپیوگیام یتقو. تسا ناسنا دوخ نی هکلب، ناسنا.

«بآ» مان هب یرگید زیچ اب هک تسایزیچ نی هک تسا نی هن «تسا بآ نی»: مپیوگب رگا یزیچ مسج نی ینعی «تسا دیفس مسج نی»: مپیوگیام یتقو اما، تسابآ شدوخ نی؛ دراد تبسن نآ هک تسا نی تبسن نآ و دراد یتبسن تسا «دیفس» شمان هک یرگید زیچ اب هک تسا زاب «ملاع» مپیوگب رگا ای. تسا هدرک لولح مسج نیارد و تسا مسج نی هب میاق دیفس اب دراد یتبسن ناسنا نی و یزیچ ملع و تسایزیچ ناسنا نی و تاذ نی هک تسا نی شیانعم ملع.

دنکیم قدص نآ رب هک ییانعم نآ اب قادصم یطبار هک نی نایم دنکیم قرف ردقچ هک دینیبب سپ، اب یزیچ، قادصم هک تسین نیچ نیایتینعی یطبار رد. باسنا یطبار ای دشاب تینعی یطبار یتبسن و د نی نایب مپیوگب دعب و مهذب تبسن یرگید زیچ نآ هب میهوخب هک ییانعم نآ هب.

دراد یتبسن هکنیا هن تسوا دوخ نیا مئیوگب میهاوخم ینعی؛ تسا شدوخ وا هکلب؛ تسا رارقرب وا اب.

و «تاذ» عون زا ىلك هك اج ره دنيوگىم یو لاثما و ىلع وب مئیوگىم دش مولعم بلطم نیا هك نونكا

یعون تیهام چیه. دشاب ككشم ىلك دنوتىمن و دوب دهاوخ ىطاوتم ام تح ىلك نآ دشاب [1] «یتاذ» شدارفا نایم دنوتىمن ارهق و دشاب ككشم ىلك دنوتىمن ىلصف تیهام ای ىسنج تیهام ای لاحم «یتاذ» رد كيكشت :دنيوگىم هك تسا تهج نیازا. درادن ناكمأ یزيچ نینچ؛ دشاب رخأت و مدقت تسا لاحم تیهام رد كيكشت؛ تسا.

ىضرع ىلك رد ینعی مود عون نآ رد كيكشت دنيوگىم؟ تساجك رد كيكشت سپ :مئیوگىم دعب كې، تبسن. دوشىم اديپ فعض و تدش تبسن رد و تسا رارقرب رما ود نایم یتبسن هك تسا هب طوبرم، اهفعض و تدش. درادن یتیهام كې و یتینعی كې شدوخ رگید و تسا ىعازتنا موهفم ود ره شدوخ تاذ رد نآ و شدوخ تاذ رد نیا هکنیا هن تسا عىش ود نایم تبسن رد اهتوافت و اهفالتخا رظن زا هك تسا یرما ود دروم رد كيكشت، هن؛ دشاب توافت اهنآ نېب كلذعم و دنشاب تاذ كي قاصم موس عىش كې اب تبسن رد ىلو تسین ناشنېب یتوافت چیه دنتسه تاذ كې قاصم هکنیا فعض و تدش ینعی، تسا رادرب كيكشت هك تسا یرما كې، تبسن. دراد دوج و توافت اهنآ نېب رادرب تیلوا و تیلولا، تسا رادرب تیرثكا و تیلقا، تسا رادرب تیفعضا و تیدشا، تسا رادرب تسا.

میهدىم تبسن ىئیش هب ار ىئیش هك تسا ىیاج نآ مېربىم راك هب لیضفت مسام هك هچره ره هك یناسنا ود ینعی؛ ملعا و ملعاع :مئیوگىم هك تسا تهج نیازا. درادىمرب فعض و تدش اهتبسن ای. دنكىم قرف ملع اب یرگید نآ تبسن اب ملع اب ىكي نیا تبسن ىلو دنراد ملع اب هطبار ود. تسا لیبق نیا زا همه تافص هنوگ نیا. تسا روطنیمه «لضفا» مئیوگىم رگا.

زا) ىضرع ىلك كې دياب دشاب رخأت و مدقت و ىكيكشت هك اچره ىلع وب لاثما رظن زا نیاربانب ود هك دشاب راك رد (لصف و عون و سنج لیبق زا هن سمرخ تایلک زا صاخ ىضرع و ماع ىضرع لیبق نآ یارب ناشندوب قاصم رد قاصم ود نیا مینیبىم مېریگىم رظن رد هك ار ىضرع ىلك نآ قاصم شیانعم عقاو رد ىضرع ىلك قاصم نوچ؟ اچ؛ دنراد قرف رگیدكې اب و دنتسه ككشتم ىضرع ىلك مئیوگىم رگا آلثم. دراد تبسن ىضرع ىلك نآ قاقتشا أدبم نآ اب قاصم نیا هك تسا نیا، تبسن رد؛ دراد تبسن ملع اب ینعی «ملعاع» مئیوگىم رگا و دراد تبسن ضایب اب ینعی «ضیبا» دنهتشاد ىو لاثما و ىلع وب هك تسا ىفرح نیا. درادن ىعنم كيكشت.

نآ هب - دشاب زایتمالاهبام نیع كارتشالاهبام هکنیا ینعم هب ار كيكشت ىلع وب لاثما سپ هچره ار شمسا لاح، دناهدرك لوبق ار رادقم نیا ات؛ دناهدركن لوبق - درك میهاوخ ضرع دعب هك ىیانعم دی. رادگب دیهاوخم.

تاذ تایلک رد كيكشت ندوب یراج دروم رد قارشاخیش یرظن ىضرع و

یاهیلك رد كيكشت هك هنوگ نامه، هن هك تسا هتفگ و هدرک در ار فرح نیا هدمآ قارشاخیش دعب ىكي و میشاب هتشاد بآ و دام هك تسا نكمم آلثم. تسا زیاج مه یتاذ یاهیلك رد تسا زیاج ىضرع و، دنشاب هتشاد فالتخا رگیدكې اب تساهنآ كارتشالاهبام نامه هك ندوب بآ رد ینعی دشاب رتبآ هتشاد فالتخا رگیدكې اب - ندوب ناسنا تیهام نامه - ندوب ناسنا رد ناسنا و تسا نكمم ای. دنشاب.

یضرع تبسن شدوخ دارفا اب ككشم ىلك نآ ميراد ىككشم ىلك ام هك اجره هك درادن ىتوررض لاح نيگرد و دشاب شدوخ دارفا ىتاذ «ىلك» هك تسا نكمم هكلب ؛ىتاذ تبسن هن دشاب هتشاد .دشاب هتشاد دوجو نآ رد مه كيكتشت

[2]:هك مېدن اوخ هموطنم حرش باتك نېمه ليواو رد هك تسا ىبلطم نامه نيا

تأَمَضْنُمب اَجْ وَا اَهْضَعْبُ وَا	تأَذَلْ لِمَ لَمَ تَب اِم اُزَي مَلَا
هَقي قارشال اذنع روجي اضيَا	هَيمَ لال اى فلام كَل اوصق نلاب

ميتفگ اجنيا رد هك تسا ىبلطم نېمه رابرد مود تب هك

نيهلأتملا ردص ىرطن

درك در ار ىلع وب رطن هك نانچمه درك در ار قارشاخيش رطن و دمآ نيهلأتملا ردص

رما كي شدوخ ندوب تيهام رد دناوتب تيهام آعقاو هك دركن لوبق آالصا هك ار قارشاخيش فرح دوب نيا نآ و دشىم هجيتن دوجو تلصا زا زاب هك درك نايب ىرگيد ب لطم كي ىلو ،دشاب ىككشم اجنآ ؛تسا دوجو لام ىقي قح كيكتشت ؛درادن تايهام ملع هب ىطبر ىقي قح كيكتشت آالصا ت فگ هك ددرگىمرب دوجو تقى قح هب هيضق دوشىم زايتمالاهبام نيغ آعقاو كارتشالاهبام هك

ك ،تسا ىراج ىرابتعا رومآ رد هك تسا ىياهكيكتشت اي ددرگىمرب دوجو هب رخآ رد اي اهكيكتشت م ك اج ره .تسا چراخ ىفسلف ثحب ىرياد زا و تسين قىاقح عزج دشاب ىرابتعا رومآ رد ىتقو هتبالا هك ىزيچ نآ و تسا زايتمالاهبام نيغ كارتشالاهبام اجنآ رد دشاب ىقي قح كيكتشت كي و ىناعم باب آالصا .تسا دوجو تقى قح دوشىم ىكي نآ رد ود ره زايتمالاهبام و كارتشالاهبام دنتسه نوريب كيكتشت ىرياد زا ىگمه تاي لك باب و مي هافم

نرد رتهب ار نآ موهفم و دوشىم رتنشورام ىارب رخأت و مدقت لاسم فيلكت اجنيا زانامض [3]:مېنكىم

و دنشاب هتشاد كارتشا رگيديكي اب موس رما كي رد رما ود هك تسا نيا رخأت و مدقت ىانعم ميتفگ ىلوا هك دراد ىزيچ كرتشم رما نيا زا ىرگيد و دراد ىرگيد دراد كرتشم رما زا ود نيا زا ىكي هك هچره زايتمالاهبام ىلو دراد دوجو مه نآ رد و دراد دوجو نيا رد كارتشالاهبام نآ هك دوشىم نيا شيانعم .درادن ددرگىمرب فعض و تدش هب هيضق نوچ ،تسا كارتشالاهبام نيغ رگيديكي زا ود نيا

زايتمالاهبام و كارتشالاهبام هك درادن ىنعم نيا زا ريغ - فعض و تدش دوخ - فعض و تدش آالصا نيا هك تسا نيا هن ،دراد دوجو اجنيا رد فعض و تدش هب رما كي ميويگىم ام هك ىتقو .دشاب ىكي اجنيا رد ؛تسا شدوخ مه اجنآ رد ،تسا شدوخ اجنيا رد هكلب ؛درادن اجنآ رد هك دراد ىطولخم اجنيا رد رما دراد ىزيچ شدوخ نامه زا اجنيا ىلو ؛تسين ىزيچ شدوخ زا ريغ مه اجنآ رد ،تسين ىزيچ شدوخ زا ريغ [4]:درادن نآ هك دراد ىزيچ نيا ،كرتشم رما نآ زا ىنعي ؛درادن اجنآ هك

ىحىبذ رتكد

تايهام رد كيكتشت ىهرابرد هفسالف زا ىضعب هاگديد لقن هي بن ت

و نوطالفا ناوريپ ،تسا لوا ملعم ناوريپ و ءاشم يەفسالفا روهمج رطن رهوج رد كيكشت مدع رب مات بجوم مدقت ،دندرامشيم لېصا ار تيهام و ينهذ و ىرابتعا ار دوجو هك قارشى بتكم نارادفرط مدقم لولعم تيهام رب تلعل تيهام هك دندراد رواب نانچ ،ببس نيديب ؛دندادىم تيهام هب ار شلولولعم تيروهوج رد لولعم رهوج ىتح و دوب دهاوخ مدقم شلولولعم رب ،ديدرگ ءىش تلعل يروهوج تيهام رگا ؛تسا ،تسا كيكشت نامه رخأت و مدقت نيا و ؛تسا تلعل رهوج يهياس دندام

ار تيروهوج رد فعض و توق - دندادىم تسرد ار تيروهوج رد رخأت و مدقت هك نانچ - قارشى بتكم ناوريپ رهوج زا ىلقع رهوج هك نانچ ،تسا رتيوق ىدام رهوج زا درجم رهوج دندقتعم و دندرامشيم زياج زين زين ىدام رهوج لثم رهوج كي عاونار رد كيكشت دنيوگىم ىتح اهنآ .دوشىم هدرمش رتيوق ىسفن هشب زا زين شتيئاويح ،دراد هشب زا رتشيپ ىتيساسح هك ناسنا دندام ىئاويح عون ،تسا زياج و دناهدرگ زيوحت زين ار ،مكوفي ك دندام ،ضارعا يهلوقم رد كيكشت نايقارشى ،تسا رتديش كي ؛دراد دوجو توافت «هقلطم تيفي» ىانعم سفن و «هقلطم تيمك» ىانعم سفن رد دنيوگىم طخ زا ،نتشاد طخ موهفم شيح زا ،طخ كي ؛تسا رتديش رگيد داوس زا ،داوس موهفم شيح زا ،داوس اب ،دراوم نيا مامت رد .دراد توافت جنپ ددع اب ىددع تيمك شيح زا هددع دنيوچمه ؛تسا رتلماك رگيد زا ىضعب رد مدرم فرع هتبالا .دندراد فعض و تدش اهضرع ،ىضراع تافاضا و قحاول يهمه زارطن عطق و ليصفت تاودا زا مدرم يهدافتسا مدع ىلو ؛دندربىمن راك هب ار غلالبم و ليصفت تاودا دراوم نيا دريگب هديدان ار اهنآ توافت مي كح دوشىمن ببس غلالبم

رد كيكشت رتمامت هچره يهغلالبم و تدش اب هك ناگرزب زا ىضعب و ديرجت ىشح داققتعا زا ناسنا ىتفگش رد ،دندريذپىم ار دوجو تيىرابتعا و تيهام تللصا للاحنيعدرد و دندكىم ىفن ار رهوج دندقتعم ىفرط زا اما ؛دندان دوجو توافت و كيكشت هنوگچيه تايهام رد دنيوگىم اهنآ .دورىمورف رهوج دياب ريزگان ،دندشاب رهوج ودره لولعم و تلعل هك نانچ و تسا مدقم لولعم تيهام رب تلعل تيهام كيكشت شريذپ ىانعم هب بلطم نيا شريذپ .تسناد مدقم لولعم رهوج رب تيروهوج شيح زا ار تلعل ؛دناهتخي رگ نآ زا هك دندكىم ريگرد يزيچ اب ار دوخ ناناي تقيقح رد .تسا تايهام رد

ىفن ار تايهام كيكشت ىيوس زا .دوشىم هدهاشم ناناي مال ك رد ىراگزاسان ىعون ،رگيد ناي ب هب ،بلطم نيا رتشيپ حيضوت و قيقحت .دندادىم مدقم لولعم رب ار تلعل تيهام ىفرط زا و دندكىم [5].دمآ دهاوخ هديآ رد

ىمالسا گرزب فراعلم لا قرياد

هب ،فلتخم زيچ دنچ رب دحاو ىظفل قالطا ىنعم هب ،ىقطنم و ىفسلف ىحالطصا ،كىكشت ىتوافتم تاجرد هب هكلب ،ناسكى روطه هب ،ىانعم كارتشائنتشادنىع رد طفل نآ هك ىوحن رارق ىلكىناعم زا لىبق نآ ،كىكىكشت ىناعم ربارب رد .نشور و ابىز دندام ؛دنك قدص اهزيچ نآ رب ،ؤطاوت رد .دوشىم هتفگ «ىطاوتم» اهنآ هب و دندوشىم لمح دوخ دارفا رب ىناسكى وحن هب هك دندراد ىلك ىارب ندوب قادصم رد دارفا ،كىكىكشت رد اما ،دندراد هدشقالطا ىلك اب ىواسم ىتبسن دارفا رب .(١٩ ،نالهمس نبا ٧٨١-٧٨٠ ،ىوناوت ٨٢ ؛ىلازغ) دندراد تيولوا و حىجرت رگيدكى رب هدشقالطا ،دحاو ىتياغ اى و ىأشنم ،ىزيچ اب هك ىئاشا رب ىلك موهفم لمح انيس نبا فىرعت قبط :اب رد هك دناهتفگ ككشم [ژاو ىمست هجو رد .(١١٦ ص) دوب دهاوخ كيكشت هب لمح ،دندراد ىتبسن : كن) ىظفل كرتشم اى ،تسا ىطاوتم رطن دروم موهفم اىآ هك دزدانىم كش هب ار رطان رما .(١٢٥ ،ىراوزبس)

،اوتىمن هچرگا ،وا هاگدى زا .داد ناشن نوطالفا راثآ رد ناوتىم ار ثحب نيا [قباس نىرتمىدق نآ :تفگ دياب هكلب ،تسىن حىحص اهنآ رب ىتسمظفل قالطا ،تشاگانا مدعىواسم ار ىدام ءاشا

یواس ت هب ناشیاهل اثم و ماسج ر ب دوج ولحم ، نیاربانب (𐭠𐭣𐭥𐭡𐭮) دن دم هره ب دوجو «لاثم» زا ءایشا گ VI، باتک ،«تسایس») تسا رارق رب زین ریخ و لُثُم نایم تبسن نیمه زاب ، تسین ناسکی و رب رد ار قیداصم زایعی سورفیط هک دن کی می هاشا می هافم زایمس (𐭠𐭣𐭥𐭡𐭮) لاسر رد نوطالفا . (۵۰۹)
و تخانش ندوب بتارموذ زا «تسایس» مجنپ باتک رد و ، (۲۴گ) دنافعض و تدش یاراد و دیریگی
دوجو زایل و ط یاهلسلس دوخ زین تخانشرعوضوم تادوجوم و ءایشا هک دریگی می هجیتن نیچ ، تفرعم
(گ) دی شک یصخش م زررم ، تسین هچنآ و تسه هچنآ نایم ناوتیمن هک یاهنوگ هب ، دنهدیم لی کشت
(۴۷۷).

کیکشت تغل و دناه درکن عضو می‌هافم لیبق نیایارب یصخشـمـظفل کیچی‌ه، وطسرا و نوطالفا ردنکسای‌هاریسفت رد ادتبا :دروخیم مشچ هب ناشیا راثآ نارسفم راثآ رد رابنیتسرخن یـربـع یاهنتم رد، نآ لابند هب و ؛یمالسایفسلفـنـوتم رد سپس ؛وطسرا راثآ رب یسی‌دورفا ،نسفلو : کن) یطاوتم و کرتشم‌ی‌ه‌هژاو نایم زیامت رابرد و طسرا. نخسـحـضوت و ربعت یارب (۴۶۷).

نخسین عام و ظافلا طابترا ماسقا زا، یناکما یا هسایق رابرد شحب تبسانم هب لدج رد وطسرا حالطصا رب انب و دنداد دعتم یناعم هک تسا ییاههژاو هب طوبرم ماسقا نیا زا یکی. تساهتفگ b، ۱۰۶ گ، ۱۵، لصف ۱، باتک ۱۷-۱۹، یاهرطس b، ۱۱۰ گ، ۳، لصف ۱۱، باتک) دنای طفل کرتشم، یبرع و کرتشم ناگزاور زیامت اب ار باتک نیا رد انعمدنچ و انعمکت ییاههژاو نیام زیامت نسفلو. (۳۵ رطس (اجنامه) دنادی ق^۱_{۱۱۱۱} باتک رد یطاوتم

ه ب یونعم کارتشا زا ینخس چیه و تسای طفل کارتشا، دنکیم هراشا ن ا ر د و طسر ا هچن آغوضوم هدروآی طفل کارتشا قیداصم ناو نع هب ا ره ر د ه ک ار ییاهه نومن زا یخر ب ه ک یلاح رد ،دروآیمن نایم کارتشا قیداصم ناو نع ه ب مه و ی طفل کارتشا قیداصم ناو نع ه ب مه ،شیوخ رخأتم راثآ رد ،تسا گنهامه ناوتیم ار ریخانایب .(۱۵ رطس ، b ۱۰۰۳ گ - ۳۰ رطس ، a ۱۰۰۴ : کن) دنکیم یفرعم یونعم ناشی رظن رد کیگشت اریز ،تسا هدش هتخانش ناملسم یامکح دزن هک تسناد یفیرعت اب ناوتب دیاش ار توافتنیا .(۷۵ رطس ، ۱۰۰۶ : کن) ،ینانیدی میهاربا) تسا وطاوت و ی طفل کارتشا نایم یاهنوگ : کن) رب مدقتم راثآ کنیریود تفگ ه ب اریز ،داد تبسن وطسرا یقطنم شیدن لوحته ب (۳۷ ،ینیاسارخ

[= دوشیم هدی مان رایسب یاهه نوگ هب دوجوم هک دنچره]: دنکیم رارکت ارت رابع نی ۱۱۱۱۱۱۱۱ رد و طسرا «...[یونعم کارتشا] = دوشیم هت فگ ی کرتشم و دحاو موهفم بسح هب ، لاجنیا اب ، [ی طفل کارتشا] (۱۰-۱۵) یاهر طسرا ، b ۱۰۶۱ گ ، ۳۰-۱۰ یاهر طسرا ، a ۱۰۲۸ گ ، ۱۰-۳۰ یاهر طسرا ، b ۱۰۰۳ گ ، ۳۰-۱۰۰۳ یاهر طسرا ، a ۱۰۰۳ گ)

«دوج ویونعم کارتشا هب داقتعاً مغرهب وا ینعی [دوجوم] رد وطرسرا مالک نآج هلمج لایف نخس نیا اریر، تسای کی کشت نامه، یمالسا یامکح حالطصا رد نیا و دوشیم لئاق نآ یارب ینوگانوگ یناعم مسق نیا رب یمان چیه دوج وطرسرا، همه نیا اب. ؤطاوت هن و دناوخ ی طفل کارتشا ار نآ ناو تیم هن هکی وونعم یاه کرتشم ینعی؛ دنکیم هراشا اهنآ هب یبلس لکش هب طقف و دهنیم نآگاژاو یاه کرتشم لی [دوجوم] رد هک یلاثم نامه هیبش رایسب – یلاثم اجنیا رد یو. دنتسین یطاوتم زیچره هک تسای هنوگ نامه فل تخم دارفا هب «دوجوم» طفل قالاطا: دنکیم رکذ – دوب هدروآی طفل مه زاب و نآ داجای یارب یرگید، نآ تشادهگن یارب زیچ کی: تسای تسردنت هب بوسنم، تسردنت «دوجوم»: دیوگیم اَحرص یو. (b. ۱۰۰۳ a-۱۰۰۳ گ) «نآ لوبق ای تسردنت رب تلالد یارب یموس زیچ نیا رب مه ار لع فالاب و هوقلاب راب نیا زین و، (b. ۱۰۱۷ گ) دراد یفل تخم یناعم، تالوقم رامش هب هک ورنیا زا؛ تسای لوا ضارعا رب نآ لمح زا، رهوج رب «دوجوم» لمح، وطرسرا شرگن رد. دیازفایم رامش ار رگید مدقت وحن ۳ وا، تَلَع مدقت رب هوالع. دراد مدقت اهنآ رب، نیا ربانب و تسای ضارعا تلَع رهوج (۱۰۲۸ گ) فیرعت بسح رب مدقت و، تخانش بسح رب مدقت، ینامز مدقت: دنکیم رکذ رهوج یارب زین

ه ب و دن اهدرک درّایوق ار تایهام رد کیگشت ناشیا (۷۲، یراوزبس : کن) عون کی دارفا فالتخا لثم ۲۸، راینمه ب ۵۱؛ یلح □ مالع ۳۱/ ۳، حرش، نیدلاریصن : کن) دنهاتسناد لاجم ار نآ یددعتم □ لدا نانآتحت رد هک یصاخشا و عاون رب سنج یسوط نیدلاریصن □ تفگ ه ب (۱۶، نیدلالالج، ینایتشآ ه ب هک ییانعم (۳۵□□□) تسرا کیگشت ه ب لمح، تادوجوم رب دوجو لمح یلو، تسرا وطاوت ه ب لومحم تیهام رد اریز، دشاب تیهام عزج ای تیهام تسین نکمم، دوشیم لمح فلتخم عایشا رب کیگشت، حرش، ومه) دوب دهاوخ قرافم و یجراخ مزاول و ضراوع رد طقف فالتخا نیا هکلب، تسین یفالتخا هچنانچ، سانجا هن و دننادیم مزاول زا ار دوجو، هئاگهس رصح نیمه ه ب رظن اب نایئاشم (اجنامه نوچ ناشیا هکنآ ماجنارس (اجنامه، ساسا، ومه : کن) تسرا هتشاده راشا هتکن نیا ه ب زین وطسرا تاذ مامت ه ب نیابتم ار عایشا یاهدوجو، دندوب هدرک تابثا زین ار دوجو تطاسب رتشیپ تاداقتنا ضرعم رد ار نانآ رما نیمه و (۱۲، یردص □□□□، ییابطابط ۴۸۳؛-۴۸۲، رصن) دنهاتشاگنا □□□□□□□□، نیدلاردص ۱۹-۱۸، نامه، ییابطابط) تسرا هداد رارق نافلاخم

زا هتفرگربجیاتن و کیکشیت ینابم زا یرایسب، قارشامکح راڭداینب، یدرورهس یندللابهش باتک رد، تفرگیم هرهب ون یتاحلطصم و ناڭژاو زا رتشیب هک یو. تخاس نوگرگید ار نآ و یطاوتم یلک نیزگیاج بیترت هب ار «توافتمماع» و «قواستمماع» ظافلا «قارشالامکح» هدهش دایمسق ۳ رد تایهام تافالتخاماسقا رصح رد تسخن وا. (۱۷ ص) تسا هتخاس ککشم یلک نآ هک هدوزفا هه نآ رب زین یرگید مسق و (۱۶۸)، ینانیدیمیهاربا (۳۳۴، «عراشملا») تسا هدرک لاکشا زین ۲۶۵، نامه، ینانیدیمیهاربا؛ (اجنامه) تسا هدیمان فعض و تدش ای صقن و لامک هب زایتما ار (۷، یراوبس: کن

ار فالتخا رو کذم مسق ، هت شاگنایم چراخ رد قاصدم دقا ف و یراب تع ا یرما ار دوچ و هک اجنآ زا یدرورهس ر تایهام رد کی کش ت زواج شیدنای و ، نیارب هوالع . (۲۲۷، نامه) تسه هتسنادیم یراج تایهام رد زین هن هک تس اجنآت یو زیمتعدب ءارآ . (۱۲۸، «قمح») تسه هدروآ رامشهب ناتساب ناریا یامکح ثاریم ر لامک و صقن و فعض و تدشهب فالتخا هکللب ، دنادیم یراج تایتاوذ رد ار کیکش تءاجنا قمه اهنت (۱۳۴۰، نیدلاردص : کن) دهديم تبسن زين رهوج هب ار اهنآ و درمشيمن رصح نم فيک و مک لوقم رد (۲۸۲، ۲۷۸، نامه ، ينانيد يمهاربا ؛ بب

گ :سق b، **𐭪𐭫𐭮𐭥𐭲** رد و طس را لوق هب ره اوج رد کی کشتِ ناکمِ راکنا رد یدرورهس یئاشمِ نافلاخ مزا و ،تسین یدض چیه یاری ذپ رهوج هک دندرکیم دان تسا (۲۲۲) «عراشم لا» ،یدرورهس : کن زین ؛(b ۱۰۱۸) رد ینعی ،تسا رارق رب همزالم یعون ،نآ رد داضت ققحت و ءیش کی رد فعض و تدش عوقو نیام هکنیا هک دنت فرگی می هجیتن ،تسا نکمم نآ رد مه داضت عوقو ،یئیش رد فعض و تدش ققحت تروص کی کشت نیام یا همزالم نینچ یدرورهس .(۴۴۱-۴۴۰ / ۱ ،نامه ،نیدلاردص) تسین زیاج رهوج رد کی کشت واب نیارب وا .(اج نامه) تفرگی می ده اش شریوخ 𐭪𐭫𐭮𐭥 دیقع رب زین ار ناگتشدگ و تفریذپیمن ار داضت و نکمم داضت لباق ت دروم نامه رد هکیلاح رد ،دریذپی ققحت کی کشت دراوم ی رای سب رد هک دوب باب نیا رد کی کشت ققحت و تسا دش و مدقا تانکمم هب تبسن ،بجاو دوجو ،هنومن یارب .تسین : کن زین ؛(۲۲۳ ،نامه) درادن دوجو داضت لباق ت اه آنایم زگره هکیلاح رد ،تسین راکنا لباق .(اج نامه ،نیدلاردص)

ه‌دش لئاق ره‌اوج و تاي‌هام نايم تيلع ه‌ب ريزگان ،ه‌ت‌شاگانايم ي‌راب‌تعا ار دوجو ه‌ک اچ‌نآ زا يدرورس نوچمه ار لولعم ه‌ک اچ‌نآ ات .تسا رت‌دي‌دش نآ زا و مدقم ،لولعم تاي‌هام رب تلع تاي‌هام يو رطن رد .تسا رينامسج ملع مه‌وا ه‌ک دهديم تبسن زين نوطالفا ه‌ب ار نخس نيمه و دنکيم ه‌ط‌ح‌الم تلع □ياس (٣٠١، نامه) .تسا ه‌ت‌س‌ن‌ادي‌م ي‌ناعم ملع زا ياه‌ياس □باطم ه‌ب

و دنکیم هدافتسا یلیضفت تافص زا رهاوج دروم رد ، نابز ماع فرع فالخر یدرورهس هکنآ رگی درادن یعنم چیه ، دنشاب رتلماک رگیدکی زا رشب دارفا تسا نکمم هکنانچمه : دیوگیم لاثم یارب کاخ و بآ دننام رضانع رگید دروم رد ار مکح نیمه . (۳۰۲ ، نامه) دنشاب زین رتدیدش یخرب زا یخرب هک

تسین نارگن یوچی ه ب ،م اوع طسوت تاحالطصا نی ا دربراك مدع زا و تسا هتخاس حرطم زین ...و
(۴۴۱-۴۳۸ / ۱ ،نامه ،نیدلاردص : كن زین ؛۲۶۹، ی،نانید یمیهارب) .

هدرك بوسنم مالس ا زا شیپ نیاناریا ه ب ار کیكشت ه ب داقتع ا یدرورهس ،دش هراشا هكنانچمه
نینچ هك تسا یسك نیتسرخن یو ،مولعم رارق زا .تسین نشورآقیقد ،دان تسا نی ا عب نم هك تسا
هدید یدانسا نینچ ،نارخاتم راثآ اچایا رد هك تس وا زا سپ و تسا هداد سراپ نامیكح ه ب یتبسن
سارس ،توبث) تسناد یدرورهس یاههتشون ار اهنآ مه كرتشم عب نم ناو تیم ،نیربان ب .دوشیم
(هلاقم).

دنامیقاب ینی د نوتم ه ب هعجارم اب هچرگا ،تسا دیدرت و ثحب لحم زونه یدانسا نینچ تحص ام
زیمآزار و ییادتبا یتروص ه ب هتبلا ،کیكشت ه ب رواب زا ییاههناشن و دهاوش ناو تیم ،یسراپ
رد دحاو تقیقح یلجت :مینی بی می تاعوضوم نینچ ه ب یتارشا شه دن ب رد هنومن یارب .تفای
و هطساوی بی کی - دناهدش رداص وا زا همه هکنی و فلتخم بتارم رد وا روهظ و رامشی بتادوجوم
بم نی ا طاحا هکنی و دنراد رارق صقن و لامك زا یتوافتم تاجرد رد و - کی نی ا طساو ه ب نارگی
راگدرورپ یارب «نارکی بی نشور» ربعت زا هدافتسا زین و ؛تسا ناسکی همه رب نیتسرخن
(ب ۱۶ / ۴ ،توبث : كن زین ؛ مج ۵۹، ۳۶، ۳۳ ص) نی ا هوترپ ناو نع ه ب نی ا اوسام یقلت و نی اناهج
یا مه تفگ دزموا :دیوگی مه هك دشاب (م ۱۰ / ۴ رق) یناهج هلا دبعوبا نخس همه زا رت مهم دیاش
(۲۲۰-۲۱۹ / ۱ ،یناتسرهش) «مدیرفأ دوخ سفن زا ارناهج

،نابم زا کی ه ب هكنانچ نی ا ،دبای می یعیفر هاگی اچ یزاریش نیدلاردص فسلف رد کیكشت لصا
یش ب ناچ یعون ه ب رهاوچ رد کیكشت دننام ،لئاسم زا یرایسب رد وا .ددرگیم لدبم یو فسلف
رب یویداینب تاداقتنا زا کی .(ب ۱۱۸۳۹) دنکی تم تفل اخم نیائاشم اب و دریگیم ار قارشا
وجو موهفم ،رتكادح ای و تیهام ه ب ناگتشدگ مه نخس یو داقتع ا ه ب هکنی زا تسا ترابع ناشی
قلعت «دوجو» ه ب و تسا چراخ تیهام و میهافم باب زا اساسا کیكشت هکنی لاج ؛تسا هدوب طوبرم
یا اتیاهن و تسا دوجو اب ناشطاب ترا طساو ه ب ،دوشیم بوسنم تایلك زا یخرب ه ب مه رگا و ؛دراد
توافت عون زا یش کی رد صقان و لماك نی ام توافت .(۱۱۰ / ۱ ،یرهطم) دوب دهاوخ ضرع لاج ،باستنا
دنریذپیمن کیكشت ،دناموهفم هك تهج نی ا زا - دوجو موهفم یتح - میهافم یری .تسین میهافم رد
،دنتسنادیم تاذ مامت ه ب نی اب تم قیقح ار تادوجو هك نیائاشم رطن زا کیكشت .(۷۳ ،یراوزبس)
نیائاشم رطن ه ب .دراد رواب نی ا ه ب یزاریش نیدلاردص هك تسا دوجو تقیقح رد کیكشت زا ریغ
رما کی رد هقیقح لافل تخم روم هکنی زا تسا ترابع کیكشت ،دشاب ه ب هکنی ه ب هکنی ه ب هکنی ه ب هکنی ه ب
ضرع و ،یش تیهام و تاذ زا چراخ هك یرما ینعی ،دشاب هتشاد كارتشا رگی دکی اب یچراخ دحاو مزال
،ضرع ناگهن تالوقم رب ضرع لمح دننام ،دشاب نی ا عجز ای و یش تقیقح نی ع هکنی ه ب ،دشاب نی ا رب
ه ب هن ،دوشیم لمح دوخ دارفا رب تاذ زا چراخ مزال رما کی ناو نع ه ب هك ،دوخ دارفا رب تدحو لمح ای و
و تاذ زا چراخ یرما ه ب تقیقح رد زین دوجو دروم رد کیكشت ،هنگ نیمه ه ب .موقم رما کی تروص
(۱۲ ،یردص ؛۲۸۲ ص) تسا طوبرم نی ا رب ضرع و یش تیهام

یاهتروص زا کی .دروآیم لمع ه ب کیكشت عاونا زا یعماج و دیدج میسقت نی هلا تم لاردص
رد ییاهکیكشت ه ب ماسقا یقاب و تسا دوجو موهفم رد کیكشت ،دراشی مرب وا هك یاهناگشش
کیكشت ار رگید یات ۵ و یماع کیكشت ار تسرخن عون یو .دراد صاصتخا دوجو قادصم و تقیقح
هك صقن و لامك ه ب زایتما نامه رگم تسین یزیچ یصاخ کیكشت ،عقاو رد .تسا هدیما نی صاخ
یدرورهس فالخر رب نیدلاردص هکنی زج ،دوب هدوزفا نیائاشم ناگهس ماسقا رب یدرورهس رتشیپ
یرگید عاونا ه ب یصاخ کیكشت وا رطن رد .تسنادیم «دوجو» هك لب ،رون هن ار کیكشت قادصم
،یدم ،ینایتشآ : كن) یصاخال صخا و یصاخال صاخ کیكشت :دناهل مج نی ا زا هك دوشیم میسقت
دننك هسیاقم دیحوت عاونا اب ار کیكشت ماسقا ات دناهدیشوك یخرب .(۲۴۴-۲۵۹ ،... هقیلعت
(۲۲۳-۲۲۲ ،ینانید یمیهارب) دناهدرماش رگی دکی یاتمه یرابتعا ه ب ار اهنآ و

د کی‌کشت زواج مدع رد انیس نبا [لدا لقن زا سپ ار تای‌تاذ رد کی‌کشت یزاریش نی‌دلاردص یو. (بب ۱۱۷/۱۳۸) تسا هدرمش دوجو خنس رد رصح‌نم ار کی‌کشت سپس و ،هتسناد زیاج ،تای‌تاذ هک یمسق ۳ رد اهنت ناوتی‌من ار رگی‌دکی زا تای‌هام تافالت‌خا هک دری‌دپی‌م قارش‌اخی‌ش نوچمه سپ ام. (۱/ ۴۳۱، نامه) دوزفا اهنآ هب زین ار یم‌راهچ مسق دیاب و تسناد رصح‌نم ،دناهت‌فگ نی‌ئاشم د فالت‌خا هک – روک‌دم مسق هک دن‌کیم لی‌لد [ماقا یو اب تفل‌اخم رد ،یدرورهس اب یلک قفاوت نی‌ا زا (۱/ ۴۴۳، نامه) تسا یراج دوجو رد هکل‌ب ،تای‌هام رد هن – تسا لامک و صقن

ی‌دلاردص .تسا کی‌دزن رای‌سب زین نآ‌یری‌دپی‌کی‌کشت و سفن ب‌تارم [رابرد فوس‌لی‌ف ود نی‌ا‌ءآ رب یلو ،تسا هدراذگ محص رهاوج زا یکی ناو‌نع هب دارفا سفن رد کی‌کشت هب یدرورهس لوق رب شنم ،درکیم ه‌ط‌حال‌م تی‌هام رد کی‌کشت رب ی‌لی‌لد [لزنم هب ار ی‌فالت‌خا نی‌نچ هک یدرورهس فال‌خ رد رمع رساترس رد زین د‌جاو یدرف‌سُف‌ن ی‌تح .دن‌ادیم سفن ره‌وج ت‌ک‌رح و لوح‌ت رد ار فالت‌خا نی‌ا تی‌هام اب‌ال‌ماک هک دوشی‌م لد‌ب ه‌زات یره‌وج هب نآ‌ره رد هک ی‌وح‌ن هب ،تسا لام‌ک‌ت‌سا و ی‌نو‌گر‌گد لاح زا نی‌دلاردص .ت‌ف‌گ نخ‌س نآ‌تی‌هام رد کی‌کشت زا ناوتی‌من ،نی‌ارب‌ان‌ب و تسا توافتم نآ‌نی‌شی‌پ ،رش‌ب و ی‌عی‌ب‌ط دوجو رد ته‌اب‌ش هب ار (۱۱۰/ ۱۸/ ف‌ه‌ک) «...مُکُلُّنْم رَشَب اَنَا اُمَّنْ اَلْؤُلُق» ی‌آ ورنی‌مه (۲۴۶-۲۴۵/ ۸، نامه) رب‌مای‌پ فیرش سفن هن ،دن‌کیم ری‌س‌ف‌ت

هدن‌ز نان‌چ‌مه وا راث‌آ ناح‌راش و ناوری‌پ نایم رد کی‌کشت [لئسم رد ث‌حب ،یزاریش نی‌دلاردص زا سپ حی‌ق‌ن‌ت د‌د‌ص رد و دن‌اه‌درک داق‌ت‌نا زین نی‌دلاردص هب ی‌ه‌ا‌گ ر‌صاع‌م ی‌ام‌ک‌ح ی‌خ‌رب .تسا هدوب قن‌ور‌ر‌پ ئارا کی‌کشت یارب وا هک یماع رای‌عم رب ی‌ی‌اب‌ط‌اب‌ط ه‌مال‌ع ،هن‌ومن یارب .دن‌اه‌دم‌آ‌رب کی‌کشت [زوم‌آ و تدش ای ،رخ‌أت و مدقت ی‌عون‌ئیش قی‌دا‌ص‌م نایم هک تسا نآ‌رای‌عم نی‌ا .تسا هت‌فر‌گ داریا ،هدرک نایم فال‌ت‌خا هک تسا هدرک لاک‌شا وا رب ی‌ی‌اب‌ط‌اب‌ط اما ،دش‌اب هت‌شاد دوجو لامک و صقن ای و ،ف‌ع‌ض نوگ ۳ زائ‌اع‌ط‌ق هت‌ب‌لا و درک بوس‌ح‌م کی‌کشت ،رای‌عم نی‌ا اب ناوتی‌من ار راگ‌درور‌پ تردق و ه‌دارا و مل‌ع [6](۱/ ۴۳۱، هی‌ش‌اح) دوب ده‌او‌خن زین فال‌ت‌خا رگی‌د

ه‌ق‌ف‌ی‌کی‌و

تی‌هام رد کی‌کشت ه‌ل‌دا - ۳

ره‌او‌ج و تی‌هام رد کی‌کشت عوقو و تاب‌ثا یارب دن‌دقت‌عم **تی‌هام** رد کی‌کشت دوجو هب هک یدارفا :زا دن‌ت‌راب‌ع ه‌ل‌دا نی‌ا .دن‌اه‌دش لی‌لد ود هب ک‌س‌م‌ت‌م

ل‌وا لی‌لد - ۳.۱

ود فیرعت نی‌ا رد . **ه‌دارا** هب ک‌رح‌ت‌م س‌اس‌ح مس‌ج زا تسا ت‌راب‌ع **ناوی‌ح** فیرعت ،ام‌ک‌ح ر‌ظ‌ن ق‌ب‌ط .تسا هدش رک‌ذ ناوی‌ح ره‌وج یارب ل‌ص‌ف و ی‌ت‌اذ ر‌ما ود ناو‌نع هب ندوب ت‌ک‌رح ی‌اراد و س‌اس‌ح ت‌ف‌ص ی‌اراد هک تسا ی‌ت‌اف‌ص زا ت‌ک‌رح و س‌ح هک می‌نادیم رگی‌دی‌وس زا .تسا یره‌وج ی‌از‌جا زا زین ل‌ص‌ف تسا ندوب رث‌ؤم و تی‌ل‌ع‌اف رد توافت زا یشان ،دراد دوجو **ت‌ک‌رح** و س‌ح رد هک ی‌ت‌واف‌ت .تسا ی‌ب‌ت‌ارم زا رت یوق و رت ل‌ماک تی‌ناوی‌ح رد ،دش‌اب رت‌ش‌ی‌ب و س‌او‌ح و رت یوق کی‌رح‌ت و س‌فن رد هک ی‌ناوی‌ح و [۹].تسا یرگی‌د

تسا ن‌ک‌م‌م ره‌او‌ج رد کی‌کشت سپ

م‌ود لی‌لد - ۳.۲

چی ه سږ ، د شاپن رادرب کی کشت ، **یقطنم سنج** چی ه رگا دیوگیم تاحراطم باتک رد قارشا خیش ؛تسا دراو بلطم نیا رب ضقن نیدنچ هک یلاح رد ، د شاپ ریډپ کی کشت دیابن یتیهام

رهوج زا یرایسب هک یلاح رد د شاپ ککشم دیابن تسا سنج هک **رهوج** ، قوف لیلد قبط رب ۱. یامکح رطن قبط رب ، هکنیا حیضوت . دراد دوجو درجم رهوج رد بلطم نیا . دنتسه رادرب کی کشت تلح ، دندراد رارق لوقع هلسلس رد هک قرافم و درجم یاهرهوج ، قارشایامکح حیرصت و ناتساب **نانوی** [۱۰]. دنتسه یدام یاهرهوج یارب یلعاف

کیکشت قیداصم زا رخات و مدقت و تسه شیوخ لولعم رب مدقم دوجو رطن زا تلح ، رگید یوس زا [۱۱]. تسا نکمم ، اهتیهام و رهوج رد کی کشت هک دوشیم مولعم سږ . تسا

ود نیا اریز ؛تسا ضقن رگید دراوم زا ، دنتسه هچب ندمآ ایند هب یارب یدادعا للح زا هک **ردام** و **ردپ** ۲. تسا کی کشت عاونایا زین مدقت و تسا شلولعم رب مدقم زین تلح و دنتسه دنزرف یدادعا تلح

رهوج و تیهام عذج سنج . تسا یسنج یانعم کی یاراد مک . د شاپیم اهتیمک دروم رد رگید ضقن ۳. هتشداد یکی کشت فالتخا دنناوتیم رین فلتخم یاهتیمک ، تیهام زا کی کشت یفن اب . تسا . د شاپیم رگید زا رجوم رگید یخرب و هدوب مدقم رگید یخرب رب مک دارفا زا یخرب هکیلاح رد د شاپ ، حطس هک لیلد نیدب . هطقن رب طخ و طخ رب حطس ، تسا مدقم حطس رب **یمیلعت مسج** الثم [۱۲]. تسا طخ یاهتنا زین ، هطقن و حطس ینایاپ هطقن ، طخ و میلعت مسج نایاپ هطقن

ءاشم هفسال ف هاگدی د - ۴

ود ، دنتسه تیهام تایتاذ و تاذ رد کی کشت رکنم هک **ءاشم هفسال ف** اهضقن و هلدا نیا لباقم رد دوخ ینابم رد و دناهتفریډپ ار اهضقن و هتفرگ یلاعفنا عوضوم یخرب . دنهتفرگ شپ ار هار ، دراوم نیا هطساو هب و دنکیم لقن ار روکذم ضقن دراوم لیصحتلا رد راینم هب الثم . دنهداد ریغت هب تبسن **یضرع موهفم** کی ار ضرع هک هنوگانمه و ابیترت نیدب . دنکیم یفن ار رهوج ندوب سنج : دوشیم لمح هلوقم چنپ رب هک دنادیم عماج موهفم کی زین ار رهوج ، دنادیم ضارعا هئاگ هن تالوقم [۱۳]

مدقت هک دندش دقتعم و هدمآ رب اهضقن و تاداریا نیا هیجوت ددص رد ، ءاشم یامکح زا رگید یخرب بجاو دوجو مدقت دننام ؛تسا دحاو یرما فالتخال هب ام و کارتشالا هبام و تسا دوجو هطساو هب یهاگ دوجو زج یزیچ اهنآ قارتفا و کارتشا لماع هک ضرع دوجو رب رهوج دوجو مدقت ای و نکمم دوجو رب زا یاج رما ود هب ، دنتسه رخات و مدقت یاراد هک یئیش ود فالتخا و کارتشا یهاگ اما . تسین رد دوشیم لمح یواست تروص هب و د ره رب تیناسنا هک دنزرف رب ردپ مدقت دننام ؛تسا رگیدکی ریطن یرگید یانعم اهنآ زیامت و قارتفا لماع و رخات و مدقت هکلب دنرادن رخات و مدقت رما نیا رد اریز ؛تسین تسرد روکذم یاهضقن هک دوشیم نشور بلطم نیا هب هجوت اب . تسا دوجو ای و نامز کرتشم **تاذ** و تیهام رد رخات و مدقت و تسین فالتخال هب ام نیع کارتشالا هب ام اهنآ زا کی چی ه [۱۴]. ناشندوب رهوج طاحل هب هن تساهنآ دوجو هطساو هب اهنآ رخات و مدقت هکلب . د شاپیم اهنآ نیب

رکذ رافسا رد ادصالم هک تسا یتاداریا راتفرگ دنهداد اهضقن هب **نییاشم** هک ییاهبوج هتبالا ؛زا دنترابع روم نیا . تسا یلطاب روم مزلتسم اهباوج نیا هک تسا نیا نآ لصحام و تسا ه دومن

رد ار ی تاکیکشت نی چ عوقو لقاال و تسا دوجو ای نامز هب روم نیا مدقت ،اهب اوج نیا قبط رب :الوا ار رما نیا نیئاشم هک تسا دوجو تلاصا تابثا ،روم نیا همزال نیا هک یلاح رد .دهدیم هجیتن تایهام اما دشاب مامت ،دنتسه دوجو تلغ هک ییاغ و یلعاف للع دروم رد رگا خساپ نیا :ایناث .دندان لوبق و دنتسه لیخد تیهام ماقو رد ماقو للع اریز ؛تسین لماک (تروص و هدام ینعی) ماقو للع دروم رد [۱۵].تسا شلولعم رب تلغ مدقت باب زا ،تیهام دوج رب تروص و هدام مدقت

تیهام رد کیکشت دقن - ۵

و دادن تایهام ملع هب یطبر یقیقح کیکشت و تسا لطاب (یلک روط هب) تایهام رد کیکشت [۱۶].دنتسه نوریب کیکشت هریاد زا ،تایلک و میهافم باب الصا و تسا دوجو هب قلعتم

رب یلو دوشیم تابثا دوجو رد کیکشت ققحت ،دنکیم تابثا ار کیکشت هک یناهرب ساسا رب .دوشیم یفن تیهام رد کیکشت ،دندومن هماقا کیکشت یفن رب ءاشم یامکح هک یناهرب ساسا رد رگید ترابع هب ،تسادج دوج ریغ زا موهفم ای تیهام ره و تسا یقیقح تدحو هب زاین کیکشت رد زای تیهام ره و رگید موهفم زا موهفم ره ،یلوا لمح رد و دراد دوجو یلوا لمح طقف میهافم و تایهام رب دنتسه لیخد یح و یتاذ فیرعت هدودحم رد هک هچنآ و تیهام تایتاذ اهنت و تسادج رگید تیهام .دندرگیم لمح نآ

رگا تایهام .تسین تدحو ساسا رب کیکشت نیا یلو دنشابییم ترثک یاراد تایهام نیاربانب تساهنآ تاذ زا چراخ هک یرما هاگره و دنوش اراد هک تسا لاحم ،دنشابن اراد یلوا لمح ساسا رب ار یرما .تسا دوجو طاحل هب لمح نیا ،دوش لمح اهنا رب

یاراد هک دشاب یتاذ هدودحم رد هک تسایترثک ،تسا طرش کیکشت رد هک یتترثک رگید یوس زا ینوریب یوهام یاهترثک اریز ؛تسین هنوگنیا ،دوشیم روصت تیهام رد هک یتترثک و تسا تدحو تاذ رگا اریز .تسین تاذ هب طوبرم ،دوشیم طاحل تیهام کی رد هک صقن و تدش بتارم و تسا رب دوجو طاحل هب اهنت و هدوب نآ زا چراخ بتارم تصوصخ ،دشاب طرشبال بتارم هب تبسن تیهام .دوب دهاوخ یلاح بتارم رگید زا ،دشاب بتارم زایکی دجاو تاذ نیا ،یلوا لمح هب رگا و ددرگیم لمح نا دوشیم ثعاب هک تسا دوجو .تسا دوجو هیحان زا دوشیم هدید تیهام کی رد هک ییاهترثک نیاربانب مک هب صتخم تایفیک زا هک ...و تیدرف ، تیجوز ،صقن ،تدایز ریظن تایهام رگید زا یخر بات فعض و تدش هب ار لصفنم و لصتم مک ریظن یتایهام و دوش مضنم دجاو تیهام هب ،دنتسه دوش صقن هب فصتم یرگید و تدایز هب فصتم نآ دارفا زایکی ،بیترت نیدب و دیامن فصتم

[7]دادن هار کیکشت تایهام رد سپ [۱۷]

هس ره مه یهاگ .«تاذ» دنیوگیم ار عون دوج و «یتاذ» دنیوگیم دنتیهام عزج هک ار لصف و سنج [1] .تسا لصف و سنج و عون دوصقم «تیهام» میوگیم ام یتقو نیاربانب .«یتاذ» دنیوگیم ار

یبوخ هب هک تسا رگیدکی اب هطبار ردآبالاغ اهباتک هنوگ نیا بللطم هک میاهتفگ اررکم ام [2] یلبق بللطم نآ ات دوش هتفگ دعب دیاب رگید بللطم هلسللس کی ینعی ؛دوشیم کرد و نشور .دوش نشور

و مدقت باب رد نيهلأتملا ردص دوخ هك تسين مداي مدرك ضرع نآلا هك ىناي ب نيا اب هكنيا وگ [3]
رد دياش و دوشىم و فرح زا ىريگ هجيتن نيا ىلو ، دشاب هدرک ناي ب وحن نيا هب ار بلطم رخأت
،دوش اديپ مه شيا هفرح ىالبال

[4] ٤٨٧-٤٩٠: هـ فص ١٠، دلج ، (ىرهطم ديهش داتسا راثآ هعومجم) طوس بم هموطنم حرش

[5] ٩٩-١٠٠ ص ، (اردصالم) داعم و أدبم همجرت

[6] **كىكشت** لخدم ، ىمالسا گرزب فراعملا ةرئاد تىاس

[7] تىهام رد كىكشت هلاقم زا هتفرگرب هقف ىكىو تىاس

#1 ىنىبزاب

. ... طسوت 11:18:00 2025 سرام 23 هدش داجىا

. ... طسوت 11:20:00 2025 سرام 23 هدش ىناسرزور هب